

**Bruxelles, 23 octombrie 2025
(OR. en)**

14416/25

COPS 528	CSC 536
POLMIL 323	ECOFIN 1406
INDEF 124	UEM 511
EUMC 377	COEST 764
HYBRID 130	ESPACE 70
PROCIV 131	POLMAR 66
IND 454	CYBER 295
MAP 96	TRANS 490
COMPET 1061	PESCO 19
FISC 287	CFSP/PESC 1517
FIN 1244	CSDP/PSDC 636
EDA	

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	JOIN(2025) 27 final
Subiect:	COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL EUROPEAN ȘI CONSILIU Menținerea păcii - Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul JOIN(2025) 27 final.

Anexă: JOIN(2025) 27 final

COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 16.10.2025
JOIN(2025) 27 final

**COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIUL
EUROPEAN ȘI CONSILIU**

Mentținerea păcii - Foaia de parcurs privind pregătirea pentru apărare 2030

1 – Introducere

Măsurile pe care le vor întreprinde Europa și statele sale membre până la sfârșitul acestui deceniu vor modela securitatea continentului pentru întregul secol. Până în 2030, Europa are nevoie de un dispozitiv de apărare europeană suficient de puternic pentru a-și descuraja în mod credibil adversarii și pentru a răspunde oricărei agresiuni. **Pentru ca Europa să fie „pregătită pentru 2030”, trebuie să acționeze acum.** Acesta este motivul pentru care, în cadrul Consiliului European din iunie, șefii de stat sau de guvern din UE au invitat Comisia și Înalta Reprezentantă „să prezinte o foaie de parcurs”, „pentru ca la reuniunea sa din octombrie 2025 Consiliul European să treacă în revistă progresele înregistrate [cu privire la cartea albă] și să discute următoarele etape în punerea în aplicare a obiectivului său referitor la pregătirea pentru apărare.”

Prezenta foaie de parcurs transpune cartea albă și orientările furnizate de Consiliul European în obiective clare, în jaloane cu date concrete pentru rezultatele așteptate și în indicatori pentru urmărirea progreselor. Aceasta propune o inițiativă emblematică europeană în domeniile în care este cel mai urgent să se ia măsuri, pentru a concentra eforturile, în conformitate cu angajamentele internaționale, inclusiv cu obiectivele NATO.

Pregătirea pentru apărare implică dezvoltarea și dobândirea **capabilităților necesare pentru un război modern**. Aceasta înseamnă că Europa trebuie să dispună de o bază industrială de apărare care să îi ofere un avantaj strategic și independența de care are nevoie. Și mai înseamnă, totodată, că trebuie să fim pregătiți să realizăm inovații de vârf și să obținem o producție de masă rapidă în momente critice.

Necesitatea de a accelera și de a intensifica eforturile reflectă pericolele tot mai mari din prezent, precum și **evoluția peisajului amenințărilor** cu care Europa și statele sale membre trebuie să se confrunte, la care trebuie să se adapteze și pentru care trebuie să se pregătească. Acest lucru începe cu agresiunea militară neprovocată și la scară largă a Rusiei împotriva Ucrainei, care atinge noi niveluri de brutalitate și violență. Provocările nehibzuite și actele de război hibrid îndreptate împotriva statelor membre, de la atacurile cibernetice la încălcarea spațiului aerian, sunt în creștere. Rusia și-a militarizat economia și societatea. În 2025, bugetul său declarat pentru apărare va depăși 7 % din PIB. Aproximativ 40 % din bugetul său pe 2025 este destinat securității și apărării. Această **Rusie militarizată reprezintă o amenințare persistentă la adresa securității europene în viitorul apropiat.**

Gradul de pregătire al Europei trebuie să se bazeze pe contextul global mai larg, cu o abordare de tip 360 de grade. Nu putem ignora amenințările care provin din alte părți ale lumii. Ordinea internațională este pusă la încercare. Concurența strategică este în creștere în vecinătatea noastră imediată și mai extinsă, dar și în părți mult mai îndepărtate. Din Gaza și Orientul Mijlociu la mai multe conflicte latente sau deschise în Africa, de la tensiunile crescânde din regiunea Asia-Pacific la Arctica, „butoaiele cu pulbere” se înmulțesc. Statele autoritare intervin din ce în ce mai mult în societățile și economiile noastre. Alianții și partenerii tradiționali se reorientează către alte regiuni ale lumii. În fine, trebuie să ținem sub control amenințările orizontale, cum ar fi terorismul, proliferarea armelor de distrugere în masă și consecințele schimbărilor climatice asupra securității.

Pentru a asigura pacea prin disuasiune, poziția și capabilitățile de apărare ale Europei trebuie, de asemenea, să fie pregătite pentru câmpurile de luptă de mâine,

adaptându-se naturii schimbătoare a războiului. Inovarea și iterația tehnologice – dezvoltate rapid și la scară largă și pe baza unor soluții cu dublă utilizare – vor determina raportul de forțe pe câmpul de luptă. Cei care își dezvoltă propriile tehnologii vor fi cei mai puternici și mai puțin dependenți, în special în ceea ce privește sistemele critice ale unui război modern, cum ar fi dronele, sateliții sau vehiculele autonome. **Ucraina** rămâne prima linie de apărare a Europei și face parte integrantă din arhitectura de apărare și securitate a Europei, iar UE va continua să sprijine și să își intensifice cooperarea cu Ucraina.

Statele membre trebuie să se doteze urgent cu o capacitate strategică interoperabilă independentă, dezvoltată și întreținută în mod colectiv, capabilă să răspundă în timp real la orice amenințare la adresa integrității teritoriale și a suveranității Europei. UE și statele sale membre trebuie să fie în măsură să acționeze independent și să își asume responsabilitatea pentru propria apărare și securitate, fără a se baza prea mult pe alții. Ele trebuie să contribuie în mod pozitiv la securitatea mondială și transatlantică, în strânsă colaborare cu NATO. O Europă care este mai pregătită să își asigure propria apărare este o Europă mai coordonată cu NATO și mai capabilă să își asume partea care îi revine în cadrul alianței transatlantice. În toate domeniile prezentei foi de parcurs, cooperarea UE-NATO este esențială, întrucât alianța transatlantică rămâne un pilon indispensabil al securității UE. Aceasta va asigura o coerență maximă și o consolidare reciprocă, evitând, în același timp, suprapunerile inutile.

Acest demers ar trebui să se bazeze pe activitatea deja începută. **Deceniile de investiții insuficiente în sectorul apărării sunt acum de domeniul trecutului.** Statele membre au majorat bugetele pentru apărare de la 218 miliarde EUR în 2021 la 343 de miliarde EUR în 2024, preconizându-se că această sumă se va ridica la 392 de miliarde EUR în 2025. Investițiile în domeniul apărării au crescut cu 42 % în 2024, fiind alocată o sumă de 106 miliarde EUR în acest sens, iar achizițiile publice de echipamente noi au atins 88 de miliarde EUR. Au fost prezentate noi instrumente ale UE, cum ar fi Programul privind industria europeană de apărare, iar Cartea albă privind pregătirea pentru apărare a furnizat un nou cadru strategic. Agenda „ReArm Europe” va mobiliza până la 800 de miliarde EUR pentru apărare, inclusiv prin noi instrumente de finanțare, cum ar fi SAFE. Angajamentele în materie de cheltuieli asumate de aliați în cadrul summitului NATO din iunie 2025 de a atinge noul obiectiv de bază în materie de cheltuieli pentru apărare de 3,5 % din PIB până în 2035 vor necesita cheltuieli suplimentare susținute în următorul deceniu, de cel puțin 288 de miliarde EUR în fiecare an. Această creștere a cheltuielilor trebuie să aibă efecte pozitive în ceea ce privește locurile de muncă, inovarea și competitivitatea în Europa.

Statele membre sunt și vor rămâne suverane în ceea ce privește securitatea și apărarea lor națională. Statele membre sunt responsabile de definirea obiectivelor în materie de capacități necesare pentru a asigura pregătirea forțelor lor armate naționale, astfel încât acestea să își poată îndeplini misiunile strategico-militare, inclusiv cele desfășurate în cadrul NATO. Obiectivele lor naționale respective și termenele aferente realizării lor reprezintă o decizie suverană.

În același timp, peisajul complex al amenințărilor evidențiază necesitatea ca statele membre să acționeze mai degrabă împreună, nu să își fragmenteze eforturile în cadrul unor inițiative naționale necoordanate. Până acum, mai puțin de 50 % din echipamentele de apărare sunt achiziționate din UE și, în cea mai mare parte, acestea sunt achiziționate la nivel național, în timp ce cota de piață a furnizorilor din afara Europei a crescut.

Prin urmare, există o nevoie clară de a investi mai mult, de a investi împreună și de a investi pe plan european.

2 – Ce înseamnă pregătirea pentru apărare?

O pregătire deplină pentru apărare înseamnă că forțele armate ale statelor membre pot anticipa orice criză legată de apărare, inclusiv un război de mare intensitate, se pot pregăti pentru eventuale crize de acest tip și le pot face față. Este nevoie de forțe armate bine echipate și dotate cu resurse suficiente, care să fie coerente și interoperabile, să fie instruite în mod adecvat și să aibă o doctrină pentru utilizarea forței militare.

Pe scurt, pentru ca Europa să fie pregătită, este necesar ca aceasta să atingă, în mod colectiv, obiectivele în materie de capabilități stabilite pe baza angajamentelor asumate de statele membre, inclusiv în cadrul NATO.

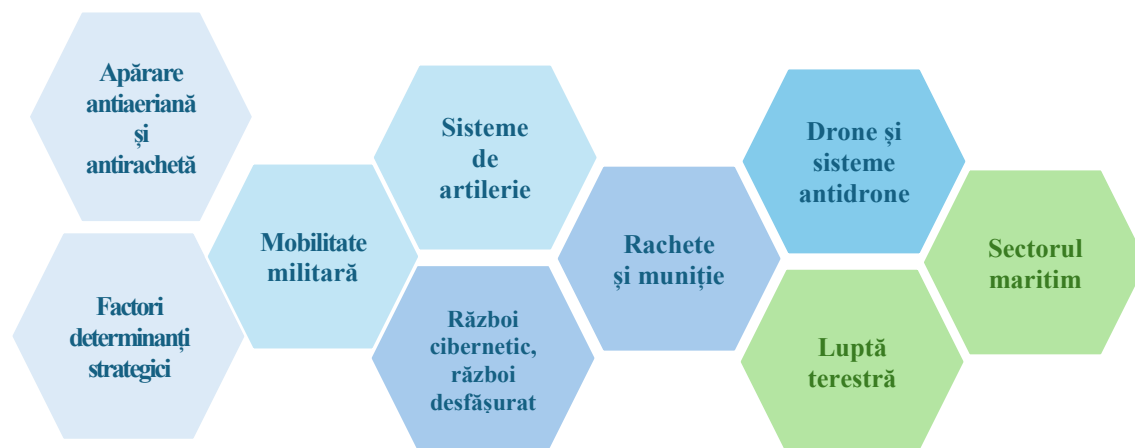
Aceasta depinde, de asemenea, de o bază europeană industrială și tehnologică puternică, rezilientă și inovatoare. La rândul său, acest lucru necesită un cadru de reglementare adecvat, o piață la scară continentală, o mobilitate militară sporită, mai multă inovare și mai multe competențe și o rețea extinsă de parteneriate în domeniul apărării cu aliați și parteneri.¹ Pregătirea pentru apărare necesită, de asemenea, un mediu civil solid și favorabil, bazat pe societăți reziliente, pe cetățeni bine pregătiți și informați și pe o cooperare civilo-militară consolidată. Deși se axează pe capabilități, prezenta foaie de parcurs abordează, de asemenea, aceste alte condiții esențiale pentru pregătirea Europei pentru apărare.

Scopul său este de a reuni acțiunile întreprinse de statele membre la nivel național, multinațional și la nivelul UE și procesele lansate de Comisie prin intermediul instrumentelor în curs și al noilor instrumente din domeniul apărării.

¹ Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii [JOIN(2025) 130: Comunicarea comună referitoare la Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii, 26 martie 2025] completează, prin urmare, prezenta foaie de parcurs.

3 – Eliminarea lacunelor Europei în materie de capabilități până în 2030: etapele și jaloarele cheie

În centrul obiectivului de pregătire se află asigurarea faptului că Europa dispune de întregul spectru de capabilități necesare pentru a descuraja orice agresiune și pentru a-și apăra frontierele terestre, aeriene și maritime, precum și rețelele și activele sale în spațiul cibernetic și cosmic. Statele membre au identificat următoarele **domenii inițiale de capabilități prioritare**:

Definirea și urmărirea nevoilor operaționale ale statelor membre

Îndeplinirea obiectivului comun ca Europa să fie pregătită pentru apărare până în 2030 necesită o abordare sistemică. Interoperabilitatea și complementaritatea maxime ale capabilităților militare dobândite sunt esențiale. Statul-Major al UE (EUMS) efectuează în prezent un inventar clasificat al situației actuale a capabilităților și a obiectivelor statelor membre, pentru a avea o imagine de ansamblu a acestora. Aceasta include domeniile de capabilități prioritare și ține seama de obiectivele NATO, precum și de nevoile Ucrainei. Acest inventar va oferi informații cantitative cu privire la deficitele de capabilități existente în întregul spectru de operații militare, inclusiv în domeniul apărării teritoriale.

Inventarul va fi actualizat anual și va fi integrat în procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea, pregătit de Agenția Europeană de Apărare (AEA) și sprijinit de EUMS. Acest lucru va asigura legătura dintre analiza deficitelor de capabilități militare și domeniile de capabilități prioritare pentru achiziții publice și dezvoltare. Șefii Statului Major General vor analiza periodic, într-un cadru clasificat, rezultatul evaluării, urmând să transmită concluziile analizei lor directorilor naționali pentru armament și directorilor pentru capabilități care urmează să ia decizii cu privire la soluțiile propuse. Prin urmare, este esențial ca statele membre să continue să transmită EUMS informații agregate cu privire la obiectivele lor și la progresele înregistrate. Deși sunt clasificate, aceste informații vor permite monitorizarea progreselor colective în conformitate cu Foaia de parcurs privind pregătirea pentru 2030.

Pe baza acestui proces, Comisia și Înalta Reprezentantă vor prezenta Consiliului European din octombrie un raport anual privind pregătirea pentru apărare. Acesta se va axa pe situația agregată la nivelul UE în ceea ce privește domeniile de capabilități prioritare convenite, precum și pe celelalte aspecte prevăzute în prezenta foaie de parcurs. Raportul va oferi informații actualizate cu privire la progresele colective în ceea ce privește indicatorii-cheie care sunt propuși în prezenta foaie de parcurs și va face obiectul unei consultări cu statele membre. Raportul le va permite liderilor să evalueze progresele colective pe această bază

și să ofere orientări strategice pentru discuțiile purtate de miniștrii apărării în cadrul Consiliului Afaceri Externe în configurația „Apărare”.

Dezvoltarea capabilităților prin intermediul coalițiilor în materie de capabilități între statele membre

Pentru ca Europa să fie pregătită pentru apărare, este esențial să se elimine deficitele existente de capabilități critice prin dezvoltarea și achiziționarea de capabilități de apărare în toate domeniile prioritare convenite.

În acest scop, statele membre ar trebui să finalizeze rapid procesul în curs de formare a coalițiilor în materie de capabilități între statele membre. Acestea ar trebui să precizeze ce stat membru va aborda o anumită deficiență și să convină asupra guvernantei fiecărei coaliții, asupra rolului națiunilor care sunt coordonatoare și a celor care participă la coordonare, asupra obiectivelor în materie de capabilități și asupra proiectelor de colaborare care urmează să fie lansate pentru îndeplinirea obiectivelor respective. În cadrul acestor coaliții, statele membre își vor păstra întotdeauna suveranitatea în ceea ce privește stabilirea rolului și a contribuției lor. Pe baza foilor de parcurs existente privind punerea în aplicare a priorităților², coordonate de AEA, fiecare coaliție în materie de capabilități ar trebui să stabilească obiective și calendare specifice.

Coalițiile în materie de capabilități ar trebui să rămână deschise altor state membre care doresc să participe la acestea într-o etapă ulterioară. Coordonarea în comun a coalițiilor ar trebui încurajată pentru a asigura asumarea responsabilității statelor membre și repartizarea adecvată a sarcinilor. Fiecare coaliție poate utiliza unul sau mai multe dintre instrumentele disponibile în cadrul Programului privind industria europeană de apărare (EDIP)³ în vederea primirii de sprijin specific din partea UE pentru proiectele emblematiche, precum și pentru posibile noi proiecte PESCO. Orientările orizontale ar putea facilita activitatea acestor coaliții, în ceea ce privește rolul națiunilor coordonatoare, relațiile dintre națiunile care participă la coordonare, dacă este necesar, statutul de membru, planul de punere în aplicare, legătura cu actorii UE și mecanismul de raportare.

Procesele existente ar trebui utilizate cât mai mult posibil. Sub îndrumarea statelor membre, AEA va juca un rol central în facilitarea proceselor de formare a coalițiilor, în special prin intermediul grupurilor de experți în materie de capabilități. De asemenea, lucrările EUMS privind deficitele de capabilități vor contribui la procesul de formare a coalițiilor. Comisia va asigura legătura dintre coaliții și instrumentele și politicile de finanțare ale UE. Consiliul Afaceri Externe în configurația „Apărare” va asigura orientarea politică. Având în vedere caracterul urgent al situației, statele membre ar trebui să raporteze Consiliului până la începutul anului 2026.

Mobilizarea rapidă a noului instrument **SAFE** și a altor instrumente ale UE și naționale va fi vitală pentru asigurarea achiziționării în timp util a celor mai importante capabilități în cadrul coalițiilor – efectuând, pe cât posibil, achiziții în comun. Acest lucru necesită acțiuni

² Pentru fiecare dintre cele 22 de domenii identificate în prioritățile în materie de dezvoltare a capabilităților (noiembrie 2023) a fost elaborată o foaie de parcurs.

³ De exemplu, proiectul european de interes comun în domeniul apărării (EDPCI) sau structurile pentru programele europene de armament (SEAP), atunci când vor fi în vigoare.

rapide, întrucât **Regulamentul SAFE** stabilește termene scurte, care trebuie respectate pentru a rămâne pe traiectoria adecvată pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru 2030.

O variabilă crucială va fi măsura în care statele membre pot coordona nevoile, pot agrega cererea și pot organiza **achiziții publice comune**. Achizițiile publice în domeniul apărării se fac în continuare într-o proporție covârșitoare la nivel național, ceea ce duce la fragmentare, la inflația costurilor și la lipsa interoperabilității. În 2007, statele membre au convenit să aloce 35 % din investițiile lor în domeniul apărării achizițiilor colaborative⁴. Cu toate acestea, procentul acestor achiziții publice colaborative rămâne sub 20 %. **Direcționarea într-o tot mai mare măsură a investițiilor din domeniul apărării către achiziții publice comune** va fi un factor-cheie pentru pregătire, deoarece agregarea cererii și economiile de scară vor contribui la creșterea capacității de producție a industriei europene de apărare și la promovarea interoperabilității. Agregarea cererii europene va duce la scăderea costurilor, evitând situațiile în care statele membre supralicitează unele împotriva celorlalte, și va îmbunătăți puterea lor de cumpărare globală. De asemenea, aceasta va spori efectele de scară și va sprijini eforturile în curs de a proteja și de a intensifica în mod colectiv principalele noduri de producție și lanțuri de aprovizionare.

Obiective:

Se propune ca statele membre să elimine în mod colectiv deficitul de capacități până în 2030. În plus, ponderea achizițiilor publice comune ar trebui să conveargă către obiectivul convenit de 35 %, iar investițiile în domeniul apărării în achiziții care provin din baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) ar trebui să atingă obiectivul politic de cel puțin 55 % din investițiile totale.

Jaloane:

1. Înființarea de coaliții în materie de capacități în toate domeniile prioritare, stabilirea națiunilor coordonatoare și a celor care participă la coordonare, precum și luarea unei decizii cu privire la planurile de punere în aplicare ale acestora până în 2030 – până în T1 2026.
2. Colectarea de date inițiale privind capacitatea industrială de apărare a UE în domeniile de capacități prioritare, sprijinită de Comisie, după caz – până la jumătatea anului 2026.
3. Lansarea de proiecte în toate domeniile prioritare în prima jumătate a anului 2026.
4. Organizarea a cel puțin 40 % din achizițiile publice din domeniul apărării ca achiziții publice comune – până la sfârșitul anului 2027.
5. Asigurarea faptului că există proiecte, contracte și finanțare pentru a elimina deficitul de capacități critice în domeniile prioritizate – până la sfârșitul anului 2028.
6. Primirea tuturor achizițiilor finanțate prin SAFE, contribuind astfel la eliminarea tuturor deficitelor de capacități în domeniile prioritare – până la sfârșitul anului 2030.

Indicatori:

Se propune ca raportul anual privind pregătirea pentru apărare să monitorizeze evoluția deficitelor militare colective ale UE în fiecare domeniu de capacități prioritar (comparativ cu anul precedent) și numărul de proiecte lansate și de capacități achiziționate în fiecare domeniu prioritar, pe baza informațiilor furnizate de EUMS și AEA.

⁴ În cadrul Agenției Europene de Apărare. În 2017, acest obiectiv a devenit un angajament mai ferm al PESCO.

4 – Lansarea inițiativelor emblematice europene privind pregătirea

Deși este necesară înregistrarea de progrese în toate domeniile capabilităților de apărare, trebuie să se investească masiv și coordonat în proiecte paneuropene care vor proteja Europa în ansamblul ei de aceste amenințări presante.

Prin urmare, Comisia și ÎR/VP propun **un set inițial de inițiative emblematice europene privind pregătirea**, care sunt paneuropene prin natura lor. Acestea vor fi benefice pentru securitatea Europei în ansamblul ei și se vor consolida reciproc: **Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor, Supravegherea flancului estic, Scutul european pentru apărare aeriană și Scutul european pentru apărare spațială.**

Acestea vor fi deschise tuturor statelor membre care doresc să participe. Inițiativele emblematice au un caracter transversal și implică efectuarea de progrese în mai multe domenii de capabilități și în sectoare care nu se limitează la apărare în sensul strict al cuvântului. Protecția infrastructurii critice, gestionarea frontierelor și securitatea internă vor fi deosebit de importante.

Statele membre vor decide cu privire la aceste inițiative emblematice, precum și cu privire la posibile inițiative suplimentare (de exemplu, în domeniul cibernetic, maritim etc.). Statele membre vor fi vectorii acestor inițiative, convenind, după cum consideră adecvat, asupra obiectivelor concrete, a repartizării sarcinilor, a alocării fondurilor din bugetele naționale și a cadrului cel mai adecvat pentru realizarea lor.

Comisia va acționa ca facilitator, oferind un serviciu de tip „ghișeu unic” pentru a acorda asistență tehnică și consiliere statelor membre cu privire la modul de corelare a acțiunilor naționale cu instrumentele și oportunitățile de finanțare disponibile pe care le oferă (inclusiv fondurile regionale), asigurând, în același timp, coerența și continuitatea între diferitele direcții de acțiune. Înalta Reprezentantă, prin intermediul SEAE, EUMS și AEA, va oferi consiliere statelor membre și se va asigura că inițiativele emblematice sprijină domeniile de capabilități prioritare convenite, sunt aliniate la obiectivele de dezvoltare a capabilităților pe termen lung și sunt coerente cu planurile militare ale NATO.

Până în primăvara anului 2026, statele membre participante ar trebui să convină asupra mecanismului adecvat de coordonare, cu sprijinul Comisiei, al Înaltei Reprezentante și al altor actori ai UE, inclusiv al Agenției Europene de Apărare. Progresele înregistrate cu privire la fiecare inițiativă emblematică vor fi monitorizate în raportul anual privind pregătirea pentru apărare.

Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor și Supravegherea flancului estic

Recentele încălcări repetate ale spațiului aerian al statelor membre ale UE au demonstrat nevoia urgentă de creare a unor capabilități europene flexibile, agile și de ultimă generație pentru contracararea vehiculelor aeriene fără pilot. Deși statele membre de la frontiera estică se confruntă cu cea mai mare amenințare directă din partea Rusiei și a Belarusului, o astfel de amenințare poate privi orice stat membru, după cum o demonstrează incidentele recente.

Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor se va baza pe o abordare de tip 360 de grade, ca sistem pe mai multe niveluri, avansat din punct de vedere tehnologic, dotat cu capabilități interoperabile de contracarare a dronelor pentru detectarea, urmărirea și

neutralizarea acestora, precum și cu capacități de lovire a țintelor aflate la sol prin mobilizarea tehnologiei dronelor pentru atacuri de precizie. Capacitatea antidrone ar trebui să fie pe deplin interoperabilă și conectată între statele membre, asigurând conștientizarea situației la nivel european și capacitatea de a acționa împreună și de a proteja infrastructura critică împreună cu NATO.

Aceste capacități europene antidrone ar trebui să se bazeze pe lecțiile învățate de la Ucraina cu privire la importanța-cheie a creării unor ecosisteme inovatoare de drone și antidrone, corelarea C-D cu producția și bazarea pe o capacitate de producție scalabilă și pe o dezvoltare tehnologică continuă. Europa are acum ocazia de a învăța de la Ucraina cum să gestioneze inovarea în domeniul tehnologiei militare și va fi asociată propunerii de Alianță pentru drone cu Ucraina. Rețeaua antidrone va fi adaptabilă la scopuri civilo-militare și cu dublă utilizare și va contribui la abordarea amenințărilor care nu sunt legate de apărare sau a altor pericole comune fiecărei frontiere a UE. Aceasta include protecția frontierelor, utilizarea migrației ca armă, protecția infrastructurii critice și criminalitatea organizată transnațională.

Capabilitățile antidrone vor constitui o componentă esențială a inițiativei emblematice „Supravegherea flancului estic”, care vizează consolidarea capacității statelor membre de la frontiera estică de a face față unei game largi de amenințări, inclusiv operațiunilor hibride, flotei fantomă a Rusiei și riscului de agresiune armată. Scopul său este de a consolida frontierele estice terestre, aeriene și maritime ale UE, contribuind astfel la securitatea întregii Uniuni.

Supravegherea flancului estic va integra sistemele de apărare antiaeriană și antidrone cu un set de sisteme de apărare terestră și cu securitatea maritimă din Marea Baltică și Marea Neagră și cu sisteme ce vizează o mai bună conștientizare a situației, precum și cu securitatea internă și gestionarea frontierelor. Inițiativa „Supravegherea flancului estic” ar trebui să fie pe deplin aliniată la Centrul de securitate maritimă al UE de la Marea Neagră și la structura integrată de comandă și control a NATO și să fie complementară operațiunii „Santinela estică”, Misiunii baltice de poliție aeriană și Forțelor de prezență avansată. Aceasta va contribui la dezvoltarea cu maximă urgență a elementelor care vor fi extinse și integrate într-un proiect mai amplu la scară europeană.

Obiective:

Se propune să se urmărească instituirea unei capacități europene ample de apărare a frontierelor, cu sisteme de supraveghere pe mai multe domenii, cu capacități de drone și antidrone, cu capacități de război electronic, cu sisteme de atac de precizie și o coordonare operațională reactivă. Toate aceste acțiuni vor avea loc în strânsă cooperare cu NATO și vor fi complementare planurilor sale regionale de apărare teritorială. În toate statele membre situate de-a lungul frontierei estice a UE ar trebui dezvoltată o Supraveghere a flancului estic, inclusiv ținând seama de frontiera terestră și maritimă cu Rusia și Belarus, pentru a contribui la intensificarea apărării europene.

Jaloane:

1. Aprobarea de către EUCO a Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor și a Supravegherii flancului estic ca inițiative emblematice prioritare – până la sfârșitul anului 2025.
2. Lansarea Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor și a Supravegherii flancului estic – T1 2026.

3. Organizarea primelor cereri din cadrul EDIP cu privire la extinderea producției și sprijinirea achizițiilor publice în comun. Efectuarea primelor plăți de prefinanțare din cadrul SAFE pentru proiectele care fac parte din inițiativele emblematică – T1 2026.
4. Instituirea capacității inițiale a Inițiativei europene de apărare împotriva dronelor și a Supravegherii flancului estic – până la sfârșitul anului 2026.
5. Asigurarea faptului că Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor este pe deplin funcțională – până la sfârșitul anului 2027.
6. Asigurarea faptului că inițiativa „Supravegherea flancului estic” este funcțională – până la sfârșitul anului 2028.

Deși Supravegherea flancului estic și Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor sunt cele mai urgente inițiative, ar trebui să se accelereze eforturile de creare a unui **Scut european pentru apărare aeriană** pentru a dota statele membre cu o protecție în materie de apărare aeriană și antirachetă integrată, pe mai multe niveluri, pe deplin interoperabilă cu sistemul de comandă și control al NATO, precum și a unui **Scut european pentru apărare spațială** pentru a asigura protecția și reziliența activelor și a serviciilor spațiale.

Scutul european pentru apărare aeriană

Inițiativa emblematică integrată **Scutul european pentru apărare aeriană** va proteja spațiul aerian și funcțiile statului ale statelor membre. Programele UE vor sprijini statele membre să instituie un scut de apărare aeriană și antirachetă integrat și pe mai multe niveluri, inclusiv senzorii necesari, care să ofere protecție împotriva întregului spectru de amenințări aeriene și să fie pe deplin interoperabil cu sistemul de comandă și control al NATO. Acesta va ajuta forțele armate ale statelor membre să reducă dependențele și să sprijine aliații în atingerea obiectivelor care le revin în cadrul NATO.

Obiectiv:

Se propune crearea unui Scut european pentru apărare aeriană care să acopere întregul spectru de apărare aeriană și antirachetă și care să fie pe deplin interoperabil cu sistemul și doctrina NATO de comandă și control.

Jaloane:

1. Aprobarea de către EUCO a Scutului european pentru apărare aeriană ca inițiativă emblematică prioritară – până la sfârșitul anului 2025.
2. Lansarea Scutului european pentru apărare aeriană – T2 2026.
3. Programele de lucru ale FEA și EDIP vor acorda prioritate acțiunilor legate de apărarea aeriană și antirachetă – până la sfârșitul anului 2026.

Scutul european pentru apărare spațială

Scutul european pentru apărare spațială este esențial pentru consolidarea capabilităților de apărare ale statelor membre și pentru asigurarea **protecției și a rezilienței activelor și serviciilor spațiale** împotriva amenințărilor tot mai mari, precum și pentru realizarea pregătirii pentru apărare până în 2030 pe baza activelor spațiale naționale și comerciale, cu sprijinul sistemelor spațiale ale UE. Acesta va completa capabilitățile spațiale cu dublă utilizare ale UE, care vor furniza servicii guvernamentale în beneficiul tuturor statelor membre în ceea ce privește: poziționarea, navigația și sincronizarea cu serviciul public reglementat Galileo, schimbul de informații geospațiale cu Serviciul guvernamental de observare a Pământului și comunicațiile securizate cu IRIS², stimulând

statele membre să dezvolte împreună capacități suverane. Acesta va încuraja dezvoltarea unor capacități de apărare națională interoperabile, concentrându-se în special pe echipamentele compatibile cu Galileo, pe cunoașterea domeniului spațial, pe combaterea bruiajului și a spoofingului, precum și pe operațiunile și serviciile din spațiu, domenii în care Europa are deficiențe și dependențe clare.

Obiectiv:

Se propune instituirea și protejarea unui sistem european cuprinzător de capacități spațiale care să servească unor scopuri de apărare, pe baza sistemelor spațiale ale UE și a capacităților naționale existente.

Jaloane

1. Aprobarea de către EUCO a Scutului european pentru apărare spațială ca inițiativă emblematică prioritară – până la sfârșitul anului 2025.
2. Prioritizarea acțiunilor conexe în Programul de lucru pentru sectorul spațial, IRIS², FEA și EDIP în cadrul unei abordări coordonate și colaborarea cu statele membre pentru a sprijini coordonarea planurilor lor de achiziții publice (SAFE) – începând din 2026.
3. Lansarea Scutului european pentru apărare spațială – T2 2026.

5 – Dimensiunea industrială a apărării

O bază industrială solidă, rezilientă și inovatoare din punct de vedere tehnologic, care își are originea în UE, este o componentă esențială a acțiunilor de descurajare desfășurate de Europa și a securității sale fizice și economice. Această bază industrială reprezintă, de asemenea, un motor pentru creștere, având în vedere dimensiunea pieței UE, potențialul de ocupare a forței de muncă și efectele de propagare asupra economiei în general. Eforturile de eliminare a deficitelor de capacități trebuie să reprezinte pentru industria de apărare a UE o oportunitate de creștere a gradului de competitivitate, de continuare a cooperării și de adoptare a inovării, poziționându-se la frontiera tehnologică și stimulând potențialul de export. Acest demers trebuie să aducă beneficii tuturor întreprinderilor din lanțul de aprovizionare, în special întreprinderilor nou-înființate, întreprinderilor în curs de extindere, IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie, și trebuie, de asemenea, să aducă beneficii economiilor regionale și statelor membre mai mici.

Cei patru ani de război din Ucraina au arătat importanța unor stocuri suficiente de muniție și echipamente, a unor linii de producție care se pot extinde rapid și se pot reproviziona și a unor lanțuri de aprovizionare bine sincronizate. Investițiile publice și private trebuie să stimuleze extinderea ecosistemelor industriale în următorii cinci ani, cu beneficii pentru economiile regionale.

În acest context, Comisia este pregătită să ofere industriei orientări în materie de concurență cu privire la proiectele de cooperare din sectorul apărării. De asemenea, Comisia colaborează cu statele membre pentru a evalua dacă ar trebui modernizată abordarea în temeiul normelor privind ajutoarele de stat în sectorul apărării și, eventual, dacă ar trebui oferite orientări.

Pentru a corela mai bine progresele înregistrate în ceea ce privește eliminarea deficitelor de capacități cu consolidarea bazei industriale și tehnologice de apărare europeană

(EDTIB), Comisia își va **aprofunda înțelegerea cu privire la capacitatea de producție industrială europeană actuală și planificată**, concentrându-se în fiecare an pe anumite priorități. Acest demers va avea ca punct de plecare apărarea aeriană și antirachetă, dronele/sistemele antidrone și sistemele spațiale.

Statele membre ar trebui să valorifice puterea de cumpărare comună prin **programe multianuale de achiziții publice** pentru a transmite semnale adecvate pe termen lung care să sprijine întreprinderile în luarea deciziilor de investiții cu privire la extinderea producției și pentru a furniza elementele necesare pentru eliminarea deficitelor de capacități. O mai bună coordonare a acestor programe ar reduce fragmentarea, ar consolida interoperabilitatea atât de necesară și ar asigura un bun raport calitate-preț.

Inovarea este o componentă esențială a pregătirii Europei pentru apărare. Tehnologiile disruptive, testarea rapidă și integrarea acestora în capacitățile de apărare, precum și colaborarea flexibilă cu comunitatea tehnologică sunt esențiale în războaiele din era modernă. Prin urmare, finanțarea UE va fi îndreptată către stimularea investițiilor în C-D și a producțiilor industriale inovatoare, impulsionând investiții private suplimentare și promovând întreprinderile nou-înființate, întreprinderile în curs de extindere, IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie inovatoare care sunt active în domeniul produselor și al tehnologiilor cu dublă utilizare. De asemenea, ar putea fi avute în vedere proceduri simplificate de achiziții pentru întreprinderile nou-înființate și pentru IMM-uri. Recenta evaluare la jumătatea perioadei a politicii de coeziune oferă stimulente pentru reprogramarea fondurilor de coeziune în vederea dezvoltării și a fabricării de tehnologii critice, precum și a consolidării capacităților de apărare. Viitorul **Fond pentru competitivitate al UE** va pune accentul pe tehnologii noi și pe soluții disruptive din partea noilor actori din domeniul tehnologiei, inclusiv a întreprinderilor în curs de extindere, a IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie. Viitorul **program-cadru Orizont Europa** și, în special, Consiliul European pentru Inovare, vor sprijini tehnologia profundă și inovarea disruptivă, din etapa de cercetare la cea de extindere, inclusiv în ceea ce privește aplicațiile din domeniul apărării. **Foaia de parcurs privind transformarea apărării europene** va oferi un cadru în acest sens și va fi prezentată până la sfârșitul lunii noiembrie. Foaia de parcurs va propune noi modalități de stimulare a inovării în industria de apărare, inclusiv în întreprinderile în curs de extindere și IMM-uri, dată fiind necesitatea unui grad mai mare de flexibilitate, de celeritate și de asumare a riscurilor.

Europa trebuie să se asigure că este în fruntea evoluției tehnologice în domeniul apărării, în special în ceea ce privește utilizarea inteligenței artificiale. Trebuie să **consolidăm investițiile și inovarea în baza de apărare, tehnologică și industrială a Europei**, în special în ceea ce privește producția de sisteme critice pentru războaiele din era modernă – fie că este vorba de drone, sateliți, comandă și control sau de un cloud european securizat – în care IA va fi un factor determinant pentru capacitatea noastră de a produce capacitățile necesare.

Prin urmare, pentru a sprijini aceste eforturi, Comisia Europeană va **accelera simplificarea** pentru a asigura accesul la seturile de date relevante în vederea formării și a validării unor soluții IA solide, centrate pe factorul uman și de încredere și pentru a reduce sarcina administrativă, inclusiv prin posibile noi măsuri de simplificare.

Un nou parteneriat între UE, guvernele naționale și părțile interesate din sectorul apărării trebuie să stea la baza eforturilor colective de pregătire. Pe baza dialogului dintre Comisie și industria europeană de apărare, la **summitul anual al industriei de apărare** ar trebui să

participe guvernele, actorii UE, principalele întreprinderi, IMM-urile, întreprinderile cu capitalizare medie și inovatorii din domeniul tehnologiei.

Industria europeană de apărare are nevoie de lucrători calificați. În cadrul **Pactului pentru competențe, Parteneriatul la scară largă pentru competențe în domeniul aerospațial și al apărării** vizează programele privind previziunile în materie de competențe, programele de perfecționare și recalificare, precum și implicarea talentelor, pentru a sprijini statele membre în eforturile de reconversie profesională a unui număr de 600 000 de persoane pentru industria de apărare până în 2030. Garanția de competențe a UE poate contribui, de asemenea, la tranziția lucrătorilor din sectoarele expuse riscului către sectoare strategice, cum ar fi industria de apărare.

Producția în sectorul apărării depinde, de asemenea, de accesul sigur la materii prime critice. Trebuie abordate dependențele strategice și blocajele în ceea ce privește materiile prime și componentele critice. Observatorul pentru tehnologii critice va elabora o analiză a riscurilor care va reprezenta baza unor măsuri clare și specifice menite să abordeze deficiențele. Printre aceste măsuri s-ar putea număra posibilitatea ca sectorul apărării să obțină sprijin pentru proiecte care asigură aprovizionarea, de exemplu prin cercetări privind alternativele sau prin constituirea de stocuri, ori pentru alte proiecte în temeiul Regulamentului privind materiile prime critice.

Promovarea parteneriatelor în materie de securitate și apărare cu țările care împărtășesc aceeași viziune este esențială pentru dezvoltarea capabilităților noastre, pentru interoperabilitate, inovare și pregătirea industrială în domeniul apărării, precum și pentru diversificarea aprovizionării cu materii prime sau componente critice. În conformitate cu cartea albă, UE a luat măsuri concrete pentru a promova agenda sa de parteneriate în domeniul securității și apărării cu aliați și parteneri care împărtășesc aceeași viziune, în special NATO, AEA vizând încheierea unui acord tehnic cu aceștia pentru schimbul de informații clasificate. Acest model este lansat prin negocierea de acorduri bilaterale cu **Regatul Unit** și cu **Canada**, cu scopul de a permite industriilor și produselor lor de apărare să beneficieze de procedurile de achiziții publice comune în cadrul Instrumentului SAFE. Cooperarea industrială în domeniul apărării se află, de asemenea, în centrul dialogurilor industriale în domeniul apărării cu Japonia și, eventual, în viitor, cu India. UE ar trebui, de asemenea, să își aprofundeze parteneriatul în materie de securitate și apărare cu Republica Moldova.

Obiective

Se propune asigurarea faptului că, până în 2030, EDTIB poate furniza capabilitățile de care au nevoie statele membre la scară și în ritmul necesare. Capacitatea liniilor de producție ar trebui să crească semnificativ, iar termenele de livrare pentru materialele critice de apărare ar trebui reduse în mod semnificativ. Ar trebui valorificat întregul potențial al inovării în domeniul apărării, inclusiv al soluțiilor ucrainene. Ar trebui asigurată reziliența lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării, inclusiv prin reducerea dependențelor critice de materii prime și de alți factori de producție critici.

Jaloane

1. Adoptarea de către colegiitori a Programului privind industria europeană de apărare. Prezentarea de către Comisie a Foi de parcurs privind transformarea apărării europene – noiembrie 2025.

2. Instituirea de către Comisie a unor alianțe tehnologice pentru apărare care să pună în legătură inovatorii din domeniul tehnologiei cu utilizatorii din domeniul apărării din statele membre pentru a-i ajuta să abordeze deficitele critice de capacități – până la sfârșitul anului 2025.
3. În strânsă cooperare cu principalele națiuni ale coalițiilor în materie de capacități, Comisia depune eforturi pentru a extinde dialogul strategic cu industria de apărare în prima jumătate a anului 2026 și găzduiește primul summit anual al industriei de apărare până la jumătatea anului 2026.
4. Prezentarea de către Comisie a unei imagini de ansamblu asupra extinderii necesare a capacității industriale pentru a asigura aprovizionarea fiabilă în domeniile de capacități convenite – începând de la jumătatea anului 2026.
5. Analizarea riscurilor generate de dependențele strategice și de blocajele în domeniul materiilor prime critice și elaborarea unui plan de acțiune care să conțină măsuri de atenuare pentru lanțurile de aprovizionare internaționale ale industriei europene de apărare – a doua jumătate a anului 2026.
6. Reconversia profesională a 200 000 de angajați pentru industria de apărare până în 2026.
7. Adoptarea în cadrul următorului CFM și operaționalizarea Fondului pentru competitivitate, a componentei pentru apărare și a programului-cadru Orizont Europa – până la sfârșitul anului 2027.

Indicatori

Se propune utilizarea următorilor indicatori în raportul anual privind pregătirea pentru apărare: procentul contribuției industriei de apărare a UE-27 la PIB-ul UE; ponderea lucrătorilor în industria de apărare a UE-27, inclusiv noile locuri de muncă create în fiecare an; ponderea unităților de producție noi sau extinse din domeniul apărării, punerea în aplicare a programelor UE de sprijinire a inovării în domeniul apărării, numărul de brevete legate de domeniul apărării înregistrate în UE, numărul de întreprinderi nou-înființate create și numărul de unicorni din sectorul apărării.

6 – Ucraina, element esențial al eforturilor de pregătire ale Europei

Transformarea Ucrainei într-un „porc spinos de oțel” – indigestă pentru orice cotropitor – este importantă atât pentru securitatea Ucrainei, cât și pentru securitatea Europei. Eforturile Europei de pregătire pentru apărare ar trebui să întărească în continuare Ucraina și să asigure faptul că Europa beneficiază de pe urma experienței pe câmpul de luptă, a ingeniozității inovatoare a Ucrainei, a cooperării efective civilo-militare și a extinderii capacității industriale în Ucraina.

Statele membre și UE vor contribui la **un cadru de garanții de securitate pe termen lung pentru Ucraina**, care are la bază: acorduri juridice durabile; finanțare multianuală și materiale militare previzibile; integrarea industriei de apărare în EDTIB; mecanisme consultative clare și o corelație cu aderarea Ucrainei la UE și reconstrucția postbelică.

În centrul acestui demers se află un **efort susținut de a valorifica Avantajul militar calitativ al Ucrainei**. Pentru a asigura Avantajul militar calitativ al Ucrainei pe termen mediu, Comisia lucrează la un **împrumut pentru reparații**, finanțat cu soldurile de numerar asociate activelor rusești imobilizate. S-ar asigura astfel finanțarea multianuală previzibilă pentru Ucraina și accesul imediat al Ucrainei la un flux constant de echipamente militare superioare, predominant din industria de apărare europeană și ucraineană, în concordanță cu nevoile Ucrainei de pe câmpul de luptă, stimulând **parteneriatele**

industriale cu societățile europene pentru inovare și extindere. Pentru a asigura Avantajul militar calitativ al Ucrainei, vor fi, de asemenea, esențiale mai multe cursuri de formare și de calitate mai bună, datorită misiunii EUMAM, precum și ameliorarea colectării informațiilor operative.

Anunțul Comisiei privind o **Alianță pentru drone cu Ucraina**, care ar putea fi sprijinită financiar prin diferite mecanisme de finanțare, inclusiv prin devansarea a 2 miliarde EUR din împrumuturile ERA, arată că acest lucru poate funcționa în practică. Alianța pentru drone va sprijini crearea de întreprinderi comune între societăți ucrainene și europene în afara Ucrainei, exploatând tehnologia europeană, precum și cunoștințele și experiența Ucrainei. Ucraina va fi, de asemenea, parte deplină la punerea în aplicare a instrumentelor financiare ale UE, cum ar fi **SAFE și EDIP/Instrumentul de sprijin pentru Ucraina**, astfel încât să se achiziționeze echipamente pentru Ucraina, cu Ucraina și din industria ucraineană cât mai mult posibil. În funcție de progresele înregistrate, **la începutul anului 2026 ar putea fi avută în vedere o posibilă inițiativă complementară axată pe Ucraina** care să stimuleze în continuare eforturile de colaborare.

Obiective

Obiectivul propus este asigurarea faptului că Ucraina poate să se apere singură și să descurajeze orice agresiune viitoare a Rusiei. Industria ucraineană de apărare ar trebui să fie pe deplin integrată în cea a Europei pentru a oferi posibilitatea de extindere a producției Ucrainei și de valorificare a întregului potențial al reușitelor Ucrainei în materie de inovare pentru apărarea europeană.

Jaloane

1. Adoptarea Instrumentului de sprijin pentru Ucraina în cadrul EDIP și a „împrumutului pentru reparații” cu o indemnizație anuală pentru Ucraina care să susțină Avantajul militar calitativ al acesteia – până la sfârșitul anului 2025.
2. Atingerea obiectivului inițiativei Înaltei Reprezentante privind 2 milioane de muniții de artilerie – până la sfârșitul anului 2025.
3. Includerea Ucrainei în coalițiile relevante în materie de capacități și lansarea Alianței UE-Ucraina pentru drone – până în T1 2026.
4. Având în vedere nivelul contribuțiilor SAFE la apărarea Ucrainei, evaluarea posibilelor stimulente suplimentare pentru sprijinul acordat de statele membre Ucrainei – până în T1 2026.
5. Propunerea unor măsuri suplimentare pentru a stimula acordarea de către statele membre de sprijin militar rapid Ucrainei – până în T1 2026.
6. Introducerea inițiativei „Brave Tech EU”, inclusiv finanțarea testării de noi soluții tehnologice pentru a răspunde provocărilor de pe câmpul de luptă identificate împreună cu Ucraina – până la sfârșitul anului 2026.
7. Continuarea EUMAM și sprijinirea coaliției de voință atunci când condițiile o permit.

Indicatori

Se propune urmărirea progreselor în cadrul rapoartelor anuale privind pregătirea pentru apărare, prin monitorizarea volumului sprijinului militar global al UE (EUR) acordat Ucrainei, a numărului total de soldați instruiți de EUMAM, a volumului munițiilor de calibru mare livrate și a ponderii împrumuturilor SAFE care vizează Ucraina. Investițiile directe totale ale UE-27 în baza industrială și tehnologică de apărare a Ucrainei (EUR) și

numărul de întreprinderi comune UE-UA în domeniul apărării vor fi, de asemenea, acoperite pentru a monitoriza integrarea industriei ucrainene de apărare în industria de apărare a UE.

7 – Factori determinanți orizontali

Către o veritabilă piață la nivelul UE a echipamentelor de apărare

O piață a echipamentelor de apărare a UE funcțională și simplificată **este o condiție esențială** pentru a putea realiza o producție la scară largă, pentru crearea de economii de scară și pentru inovarea în domeniul apărării. Această piață presupune norme eficiente, uniforme și echitabile privind achizițiile publice în domeniul apărării, un sistem fiabil de transfer în interiorul UE, un regim solid privind securitatea aprovizionării, adoptarea pe scară largă a standardelor recunoscute și recunoașterea reciprocă a certificării.

Revizuirea Directivei privind achizițiile publice în domeniile apărării și securității ar trebui să asigure statelor membre proceduri de achiziții publice flexibile, adaptate la nevoile lor în materie de achiziții publice, în special atunci când derulează proceduri de achiziții comune. O mai mare transparență și deschidere ar trebui să permită industriei de apărare a UE să furnizeze produse și servicii inovatoare la prețuri competitive, iar previzibilitatea ar trebui să contribuie la dezvoltarea unei capacități de producție suplimentare. Pentru crearea unei piețe interne a apărării, este necesară o mai mare încredere în lanțurile de aprovizionare transfrontaliere din interiorul UE. **Pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare** conține propuneri care vizează abordarea acestor chestiuni. Colegiuitorii ar trebui să îl adopte cel târziu la sfârșitul anului 2025. În mod similar, propunerea „**mini-omnibus**” în domeniul apărării ar trebui adoptată cel târziu în decembrie 2025 pentru a încuraja într-o mai mare măsură investițiile legate de industria apărării înainte de următorul cadru financiar multianual (CFM).

Obiectiv

Obiectul propus este crearea, până în 2030, a unei veritabile piețe la nivelul UE pentru echipamentele de apărare, cu norme simplificate și armonizate.

Jaloane

1. Finalizarea adoptării pachetului omnibus privind pregătirea pentru apărare și a propunerii „mini-omnibus” – până la sfârșitul anului 2025.
2. Finalizarea acțiunilor legislative suplimentare pentru piața unică, în special evaluarea Directivei privind achizițiile publice și a Directivei privind transferurile în interiorul UE – până la sfârșitul anului 2026.

Către un spațiu de mobilitate militară la nivelul UE

Mobilitatea militară este un factor determinant esențial pentru a asigura securitatea și apărarea europene, inclusiv sprijinul pe care UE îl acordă Ucrainei. Deplasarea trupelor și a echipamentelor militare în Europa se realizează deocamdată cu dificultate, după cum o demonstrează exercițiile desfășurate împreună cu statele membre. În 2024, numai jumătate dintre statele membre respectau pe deplin angajamentul de 5 zile lucrătoare. UE a identificat peste 500 de proiecte „hotspot”, necesarul de investiții fiind de aproximativ 100 de miliarde EUR. Aceste proiecte ar trebui abordate cu prioritate pentru a elimina principalele lacune și blocaje de-a lungul celor patru coridoare prioritare de mobilitate

militară. Flancul estic este deosebit de expus din cauza lipsei unor rețele transeuropene de transport continue și interoperabile. Pentru a impulsiona progresele, în noiembrie va fi prezentat un **pachet ambițios privind mobilitatea militară**, care va include propuneri de instituire a unui cadru de reglementare unificat care să faciliteze transportul de echipamente, bunuri și pasageri în scopuri militare sau de protecție civilă în întreaga Europă, precum și modificări specifice ale legislației UE existente pentru a răspunde mai bine cerințelor de mobilitate militară pentru infrastructura cu dublă utilizare.

Obiective

Se propune instituirea, până la sfârșitul anului 2027, a unei zone de mobilitate militară la nivelul UE, cu norme și proceduri armonizate și cu o rețea de coridoare terestre, aeroporturi, porturi maritime și elemente de sprijin care să asigure transportul neîngrădit al trupelor și al echipamentelor militare în întreaga Uniune, în strânsă coordonare cu NATO, și care să sprijine disponibilitatea capacităților de transport civilo-militare.

Jaloane

1. Prezentarea pachetului privind mobilitatea militară – înainte de sfârșitul anului 2025.
2. Identificarea și prioritizarea proiectelor „hotspot” concrete în materie de mobilitate militară de-a lungul coridoarelor de mobilitate militară – până în T1 2026.
3. Adoptarea de către colegiitori a pachetului privind mobilitatea militară – până la sfârșitul anului 2026.
4. Adoptarea noii componente privind mobilitatea militară în cadrul Mecanismului pentru interconectarea Europei și operaționalizarea acesteia – până la sfârșitul anului 2027.

Indicatori

Se propune ca raportul anual privind pregătirea pentru apărare să prezinte informații cu privire la angajamentele asumate de statele membre pentru a se asigura că autorizațiile de deplasare pentru trupe și echipamente sunt eliberate cât mai repede posibil (3-5 zile lucrătoare); numărul de proiecte „hotspot” care beneficiază de finanțare din partea UE; procentul din bugetul mobilității militare în cadrul MIE plătit și numărul de proiecte legate de mobilitatea militară sprijinite de Grupul BEI.

Asigurarea unor resurse financiare și investiții adecvate

În actualul CFM, instrumentele UE de sprijinire a industriei de apărare și-au demonstrat valoarea adăugată. **Fondul european de apărare (FEA)** este în prezent al treilea investitor în cercetarea și dezvoltarea în domeniul apărării din UE și, cu sume limitate, **ASAP** și **EDIRPA** contribuie la reducerea deficitelor critice și au mobilizat investiții suplimentare din partea industriei și a statelor membre în valoare de peste 12 miliarde EUR. Odată intrat în vigoare, **EDIP** va oferi noi instrumente specifice pentru furnizarea de capacități suplimentare, inclusiv proiecte emblematice, cum ar fi proiectele europene de interes comun în domeniul apărării (EDPCI) sau structurile pentru programe europene de armament (SEAP).

Activarea **clauzei derogatorii naționale (NEC)** a oferit, până în prezent, o marjă de manevră bugetară suplimentară unui număr de 16 state membre pentru a-și majora și mai mult cheltuielile pentru apărare. La Instrumentul „**Acțiunea pentru securitatea Europei**” (**SAFE**) au subscris integral 19 state membre, epuizând pachetul financiar de 150 de

miliarde EUR. De asemenea, în urma evaluării la jumătatea perioadei a instrumentelor aferente politicii de coeziune, statele membre și regiunile pot realoca fondurile de coeziune pentru investiții legate de domeniul apărării, inclusiv pentru mobilitatea militară, beneficiind de flexibilitate și rate de prefinanțare și cofinanțare mai ridicate, iar regiunile UE adiacente Ucrainei vor primi, de asemenea, sprijin specific, la fel ca regiunile care se învecinează cu Rusia și Belarus.

În următorul CFM, Comisia a propus **majorarea semnificativă a bugetului pentru apărare și spațiu**. În cadrul Fondului european pentru competitivitate, apărarea și spațiul ar beneficia de o componentă de 131 de miliarde EUR pentru a sprijini eforturile pe termen lung ale statelor membre de realizare a obiectivului privind pregătirea pentru apărare. În cadrul programului-cadru Orizont Europa, acțiunile privind dubla utilizare ar fi eligibile pentru a beneficia de sprijin din bugetul de 175 de miliarde EUR, iar Consiliul European pentru Inovare ar putea sprijini inovarea în domeniul tehnologiilor critice, cu accent pe aplicațiile din domeniul apărării. De asemenea, bugetul pentru **mobilitatea militară** ar crește de la 1,76 miliarde EUR (deja concentrat la începutul perioadei și alocat integral până la începutul anului 2024) la 17,65 miliarde EUR.

Fluxurile de capital privat orientate către sectorul apărării sunt la fel de importante. Progresele înregistrate în direcția **unei uniuni a economiilor și a investițiilor** în Europa vor contribui la canalizarea capitalului privat pe termen lung către investiții în domeniul apărării, inovare și infrastructură. **Grupul BEI** și-a intensificat recent în mod semnificativ finanțarea proiectelor legate de apărare, inclusiv de infrastructură, pentru a sprijini în continuare industria europeană de apărare și pentru a contribui la finanțarea capacității de apărare și a priorităților tehnologice ale UE. Acest lucru va transmite un semnal puternic piețelor.

Obiective

Se propune stimularea unei creșteri semnificative a investițiilor private și publice în domeniul apărării și obținerea unei eficiențe și a unui impact maxim pentru sprijinul finanțat de UE.

Jaloane

1. Împreună cu BEI/FEI, crearea unui fond de fonduri (titluri de capital) în valoare de până la 1 miliard EUR, care să sprijine creșterea rapidă a întreprinderilor în curs de extindere din domenii legate de apărare și a proiectelor legate de apărare – până în T1 2026.
2. Noile instrumente ale CFM sunt aprobate și operaționale până la sfârșitul anului 2027.
3. Fondurile SAFE sunt plătite în proporție de cel puțin 50 % până în T3 2028.

Indicatori

Raportul anual privind pregătirea pentru apărare ar putea include indicatori specifici privind rata investițiilor public-private în domeniul apărării și evoluția anuală a sprijinului acordat de Grupul BEI pentru securitate și apărare.

8 – Perspective: calea către 2030

Europa trebuie să întreprindă acțiuni urgente pentru a aborda o amenințare care escaladează. Statele membre au trecut la viteza superioară. Investițiile în apărare au crescut semnificativ. Regulamentul SAFE a fost aprobat într-un timp record, iar întregul pachet financiar în valoare de 150 de miliarde EUR este integral subscris. A fost prezentat pachetul omnibus privind pregătirea pentru apărare. Lucrurile s-au pus în mișcare. Atunci când Europa acționează în regim de urgență, rezultatele se văd.

Atingerea obiectivului de pregătire credibilă a UE pentru apărare într-un interval de cinci ani este, conform oricărui standard, un demers ambițios. Însă dacă clarificăm obiectivele, le corelăm cu resursele necesare, acționăm în mod coordonat și în raport cu termene precise, acest lucru poate fi realizat.

Proiectele Europei cu cel mai mare succes – piața unică sau moneda euro – au fost realizate prin această metodă, pe baza unui program multianual cu diferite etape și a unei orientări politice constante care să impulsioneze procesul. Același raționament trebuie să impulsioneze evoluția politicii de apărare a Europei.

Prezenta foaie de parcurs stabilește obiective clare pentru 2030, identifică domeniile în care sunt necesare acțiuni rapide și susținute și stabilește jaloane colective concrete.

Pentru a menține dinamismul, Consiliul European trebuie să asigure o coordonare politică periodică, să urmărească în fiecare an progresele înregistrate și să recomande acțiuni prioritare.

Europa trebuie să convină deja asupra proiectelor, a investițiilor și a contractelor, pentru a atinge până în 2030 obiectivul privind pregătirea pentru apărare.

Comisia Europeană și Înalta Reprezentantă invită Consiliul European să aprobe principalele propuneri cuprinse în prezenta foaie de parcurs și să ofere orientarea politică necesară către realizarea de progrese în direcția atingerii obiectivului privind pregătirea pentru apărare până în 2030 prin intermediul jaloanelor propuse.